

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	SOŠ techniky a služieb, Pod amfiteátrom 7, Levice
4. Názov projektu	Prepojenie teórie s praxou – cesta k úspechu
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ACP8
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub „podnikavý človek“ – aktívny občan, prierezové témy.
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Alena Krtíková
8. Školský polrok	01.02.2022-30.06.2022
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	http://www.sosts-levice.sk/prepojenie-teorie-s-praxou/

10.

Úvod

Pedagogický klub „podnikavý človek“ - aktívny občan, prierezové témy, bude vytvorený učiteľmi a majstrami OV.

Klub bude fungovať počas školských rokov, od septembra 2020 do januára 2023, teda 25 mesiacov a jeho udržateľnosť vychádza z koncepcie nového modelu SOŠ, ktorého súčasťou sú „riešiteľské rady“ tímov pre vzdelávacie oblasti ISCED 3A, 3C a pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Spôsob organizácie: stretnutia 2 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Variant klubu: pedagogický klub s výstupmi.

Zameranie pedagogického klubu:

Výchova k podnikavosti zahŕňa všetky výučbové nástroje a metódy smerujúce k posilneniu kompetencie podnikateľských zručností a ekonomického myslenia.

Podnikavý človek aktívne hľadá príležitosti a vie ich využiť (nie zneužiť). Uplatní sa v pozícii podnikateľa, ale aj kvalitného zamestnanca, či aktívneho občana.

Pedagogický klub sa bude zameriavať na rozvoj podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a rozvoja kľúčových kompetencií pre 21. st. v súlade s požiadavkami súčasného trhu práce ako prierezovej témy.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a projektových kompetencií žiakov naprieč vzdelávaním. Potreba rozšíreného kompetenčného profilu učiteľa vyplýva zo súčasných nárokov na trvalo udržateľný rozvoj kvality vzdelávania. V prípade, že učiteľ nemá kompetencie potrebné na zavedenie inovácií a trendov do vzdelávania, nemôže k týmto schopnostiam viesť (sprevádzať) žiakov.

Podnikateľské vedomosti, ekonomické myslenie a schopnosť riešiť problémové úlohy z tejto oblasti sú dôležitými (kľúčovými) schopnosťami žiaka a predpokladom pre ďalší úspešný osobnostný a profesijný rast žiaka, z týchto dôvodov je potrebné, aby sa pedagogickí zamestnanci pravidelne stretávali a vytvárali spoločne sieť vhodných aktivít k zvýšeniu vlastného kompetenčného profilu.

Táto požiadavka je súčasťou modernej SOŠ, ktorá je súčasťou systému duálneho vzdelávania.

Činnosti a výstupy v rámci predmetného pedagogického klubu budú následne implementované do edukácie s cieľom rozvíjať u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, ekonomicky myslieť, tvoriť správne rozhodnutia, vytvárať podnikateľské zámery, stanovovať ukazovatele úspechu.

Ďalšími aktivitami členov pedagogického klubu, tvorbou výstupov a ich implementáciou do praxe, chceme dosiahnuť, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce sa naučili riadiť seba, tím (firmu), vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Vytvoríme didaktické materiály, ktoré budú následne efektívnym nástrojom učenia sa žiakov - prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad:

- vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt so zákazníkom,
- zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať,
- vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe,
- identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- navrhnúť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- kultivovane prezentovať svoje produkty, názory,
- prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,
- využívať rôzne typy prezentácií,
- aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

Ďalšie činnosti, ktoré budú realizované v rámci pedagogického klubu:

- Tvorba Best Practice,
- Prieskumno-analytická a tvorivá činnosť týkajúca sa výchovy a vzdelávania a vedúca k zlepšeniu a identifikácii OPS,
- Výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód,
- Výmena skúseností v oblasti medzi-predmetových vzťahov,
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov,
- Diskusné posedenia a štúdium odbornej literatúry,
- Identifikovanie problémov v rozvoji podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a schopnosti tvoriť projekt a navrhnúť možné riešenia.

Stručná anotácia

Pedagogický klub „podnikavý človek“ – aktívny občan, prierezové témy sa zaoberal nasledujúcimi aktivitami:

- spôsoby prezentácie produktov tvorivej činnosti,
- OPS v danej oblasti,
- prezentácia OPS,
- proklientský prístup,

- zmena ako súčasť reálnych situácií.

Kľúčové slová

Podnikateľské vedomosti, kľúčové zručnosti pre 21. st., zvyšovanie úrovne kľúčovej kompetencie, OPS, zdieľanie skúseností.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom nášho výstupu je popísať aktivity zrealizované učiteľmi, členmi pedagogického klubu na zasadnutiach pedagogického klubu.

Priblíženie témy:

Podnikateľská kompetencia sa člení na čiastkové kompetencie: kritické myslenie, iniciatíva, proaktivita, strategické myslenie, kreatívne myslenie, plánovanie, leadership a tímová spolupráca, sebarealizácia, sebahodnotenie, flexibilita, vytrvalosť a zmysel pre zodpovednosť, ekonomická gramotnosť. Jedným z kľúčových pojmov, ktorý spája jednotlivé čiastkové kompetencie, je tvorivosť. Problematikou tvorivosti sa zaoberali už starogrécki filozofi – Sokrates, Platón, Aristoteles, ktorí uvažovali o podstate tvorby a charakteristikách tvorivého človeka. V 19. storočí pod vplyvom prevratných objavov sa objavuje zvýšený záujem o vedeckú a umeleckú tvorivosť. V 20. storočí sa následne začína systematické skúmanie tvorivosti pod taktovkou psychológie. V 50. rokoch, zásluhou amerického psychológa J. P. Guilforda, vzniká samostatná disciplína – psychológia kreativity. Definícia tvorivosti je takmer nemožná—najzákladnejší prístup v Československej pedagogike, ktorý si môžeme na úvod ukázať, nájdeme v Pedagogickom slovníku:

Tvorivosť môžeme definovať ako duševnú schopnosť vychádzajúcu z poznávacích i motivačných procesov, v ktorej hrá dôležitú rolu inšpirácia, fantázia, intuícia. Prejavuje sa nachádzaním takých riešení, ktoré sú nielen správne, ale súčasne tiež nové, nezvyklé, nečakané.

V odbornej literatúre sa na túto tému vedie živá diskusia. Jeden z najnovších a najpraktickejších prístupov, ktorý je dôležitý pre analýzu žiackych výstupov, je procesuálny prístup. Pri tvorivej práci je potrebné vnímať tvorivosť ako proces. Je to neustále meniaci sa prúd myslenia, ktorý sa pohybuje vo viacerých fázach. Počas našich zasadnutí nielen rozvíjame vlastnú tvorivosť, ale budujeme základy pre rozvoj tvorivosti ako súčasť podnikavosti u našich žiakov.

Jadro:

Popis témy/problém

Problém:

Problém ostáva rovnaký a jeho riešenie si vyžaduje dlhodobú systematickú prácu.

Ústrednú úlohu v procese rozvoja podnikateľských zručností plnia učitelia, pretože majú významný vplyv na úspech žiakov. Učitelia svoje metódy neustále prehodnocujú a prispôbujú ich požadovaným výsledkom vzdelávania a individuálnym potrebám žiakov. Podnikanie ako kľúčová kompetencia nemusí nevyhnutne byť osobitným školským predmetom. Vyžaduje si skôr spôsob

výučby, v ktorom budú hlavnú úlohu zohrávať empirické učenie a práca na projektoch. Učitelia nedávajú študentom odpovede, ale pomáhajú im skúmať, klásť správne otázky a nachádzať na ne najlepšie odpovede. Aby učitelia dokázali žiakov inšpirovať a pomôcť im rozvíjať podnikavý prístup, potrebujú široký rozsah kompetencií spojených s tvorivosťou a podnikaním. Ďalším predpokladom je školské prostredie, ktoré podporuje tvorivosť i ochotu riskovať, a v ktorom sa chyby hodnotia ako príležitosť získať skúsenosti a učiť sa.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

V našom výstupe prinášame ukážky z aktivít, ktoré sme realizovali, a ktoré majú vplyv na rozvoj podnikavosti, tvorivosti, zmyslu pre inovácie.

Ukážky z OPS

Tútorský systém vzdelávania ako podporné opatrenie pre rozvoj podnikavosti

Tútorský systém je systém diferenciacny, podliehajúci pedagogickej diferenciacii v rámci výučby.

Diferenciácia je vrchol pedagogického umenia a je tiež veľmi náročná na implementáciu. Vyžaduje viac energie a času zo strany žiaka a učiteľa. Učenie je ale vtedy najintenzívnejšie.

Súčasťou rozvoja tvorivosti je aj práca s nadanými žiakmi, a práca so žiakmi, ktorých kognitívny proces vykazuje známky nadania, ale ktorí nemusia byť nutne kategorizovaní ako nadaní žiaci. Nie každý žiak bude vykazovať nasledovné charakteristiky, ale je absolútne možné ich v žiakoch rozvíjať, pretože sa často jedná aj o hodnoty morálne a hodnoty nadobudnuté pomocou didaktického a socializačného procesu v rodine a v škole. Pri sprevádzaní žiakov by sme mali tieto charakteristiky hľadať, podporovať a rozvíjať žiacku schopnosť myslieť flexibilne, odvážne, nezávisle. V niektorých krajinách je to urgentná požiadavka kvôli stále pretrvávajúcemu dogmatizmu vo vedeckom myslení. Žiaci, ktorí sa neboja búrať stereotypy a užívajú si hľadanie *sofistikovaného* poriadku v chaose, ktorý mnohí nechápu, sú často za svoju sofistikovanosť a bystrosť perzekvovaní rigiditou školského hodnotiaceho systému. Ak žiak dokáže nie len nasledovať učiteľove myšlienkové štruktúry ale rovno *prekonať* ich, tak môže byť jeho riešenie označené kreatívne.

OPS – charakteristika podnikavého človeka

Výsledok brainstormingu:

- Ochota podstupovať intelektuálne riziko
- Reiliencia a vytrvalosť
- Tendencia k zvedavosti
- Otvorenosť novej skúsenosti a rast
- Hlboká sústredenosť, ponorenie sa do výskumu
- Disciplína a oddanosť voči dielu/práci
- Hlboká vnútorná motivácia

- Orientácia na konkrétne úlohy
- Sloboda ducha, ktorý odmieta obmedzenia druhých
- Veľká miera seba-organizácie v zmysle toho, že si títo jednotlivci nastavujú vlastné pravidlá skôr ako by mali nasledovať pravidlá iných
- Silná potreba rozvoja vlastnej kompetencie vďaka neustálemu prekonávaniu optimálne nastavených skúšok a výziev
- Nie sú obyčajne utiahnutí, ale majú tendenciu k reflexii a k vnútornému prežívaniu
- Majú silný vplyv a dosah na populáciu, v ktorej operujú
- Tolerancia nejednoznačnosti
- Veľké spektrum záujmov
- Tendencia hrať sa s nápadmi, kreatívna hra
- Nekonvenčné správanie
- Prežívanie hlbokých emócií
- Intuitívnosť
- Vyhľadávanie intelektuálne stimulujúcich situácií

Odporúčame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií v oblasti podnikavosti a výchovy k aktívnemu občianstvu nasledovné výchovné a vzdelávacie stratégie súvisiace s komunikačnými metódami:

Kľúčová kompetencia: Schopnosť efektívnej komunikácie

Žiak má:

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- slobodne vyjadriť alebo formulovať vlastný názor a záver,
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Kľúčová kompetencia: Schopnosť pracovať a komunikovať v tíme

Žiak má:

- rozvíjať skupinovú a tímovú prácu
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- objektívne hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Kľúčová kompetencia: Kritické myslenie a schopnosť vysvetliť riešenie problémov

Žiak má:

- rozpoznávať problémy v priebehu podnikateľského vzdelávania a využitím všetkých metód a prostriedkov, ktoré má v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, meranie, grafické prostriedky a pod.), riešiť problémové situácie,

- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri praktickom vzdelávaní alebo v situáciách autentického učenia.
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- použiť nesprávne riešenia problému na ďalšiu analýzu úlohy,
- použiť osvojené metódy riešenia praktických podnikateľských problémov aj v iných oblastiach vzdelávania, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Kľúčová kompetencia: Spôsobilosti využívať informačné technológie v komunikácii

Žiak má:

- aplikovať IKT pri riešení problémových situácií
- navrhnuť podnikateľský plán pomocou IKT
- organizovať údaje a skúmať vzťahy prostredníctvom IKT
- analyzovať a automatizovať procesy.

Odporúčame metódy výuky ako sú heuristická, indukčná, deduktívna, projektové vyučovanie.

Formy práce: individuálna, skupinová, integrované vyučovanie.

Stratégie vyučovania: metódy a formy práce, ktoré uvádzame k jednotlivým tematickým celkom učebných osnov.

Odporúčame pokračovať v aktivitách uvedených v pláne činností nášho PK.